

Trenger vi vindkraft i Norge?

La Naturen Leve (<http://lanaturenleve.no>) arbeider med naturvern, fornybar energi og vindkraft. Vi har ca. 3000 medlemmer over hele landet som har en ting felles: De er sterkt kritiske til norsk, landbasert vindkraft! Her kan du lese hvorfor.

Vi hører ofte at «Man må da kunne tåle å se noen vindturbiner». Det er imidlertid ikke synsinntrykket dette dreier seg om! Vindkraften skader natur, naturmangfold og fugle- og dyreliv, ødelegger folks friluftsopplevelser og gir støyplager. I Norge sørger vår vannkraft for et stort og økende overskudd av ren, fornybar strøm. Vindkraft er unødvendig og har høyst tvilsom klimaeffekt. Den er også subsidieavhengig og samfunnsøkonomisk ulønnsom.

Slik ønsker vi å oppleve norsk natur; mest mulig uberørt

Geitfjellet i Snillfjord, nå en del av Fosenutbyggingen

Slik kan virkeligheten bli!

Egersund vindkraftverk under bygging, sommeren 2017

I knapt noe land i verden blir naturinngrepene fra vindkraft så store som i Norge! De fleste norske vindkraftverk ligger i hei - eller fjellterreng eller kuperte skoglandskap. Omfattende naturinngrep, veiskjæringer og massefyllinger blir resultatet. Sporene etter inngrepene vil aldri kunne fjernes. Landskapene forvandles til industriområder. I mange andre land står turbinene i flate landskap. Inngrepene blir mindre og terrenget kan lettere tilbakeføres når anlegget avvikles.

Lista vindkraftverk, veianleggene

Menneskene påføres permanente tap av landskap og naturopplevelser de er glade i. I noen kommuner taper lokalt næringsliv inntekter fra reiseliv og hyttebygging, i andre går det ut over reindrift, som f. eks. på Fosen. Og alt til ingen samfunnsnytte!

Høyst tvilsom klimavirkning

Norske forskere fra ulike fagmiljøer har i årevis trukket klimaeffekten av norsk vindkraft i tvil.

Noen stikkord:

- I vårt vannkraftland erstatter vindkraft ikke fossil kraftproduksjon. Dessverre har vindkraften heller ikke i EU ført til vesentlig reduserte CO₂-utslipp, p.g.a. dens ustabilitet og behov for *balansekraft*.
- I EU skaffes balansekraft hovedsakelig fra kullkraftverk. Disse må holdes i gang selv når det blåser, for raskt å kunne settes inn ved vindstille.
- Vannkraft er velegnet som balansekraft. Strømmen lagres i magasinene og kan umiddelbart settes inn ved behov. Norge har i årevis bidratt med balansekraft til Europa. Vi eksporterer årlig opp mot 20 TWh gjennom eksisterende strømkabler.
- Mer skal det bli. Prognoser tilsier at vårt kraftoverskudd som følge av økt nedbør, opprusting av eldre vannkraftverk og energisparing kan bli opp mot 50 TWh mot 2050.
- Kraftproduksjon er underlagt EUs kvotesystem. Derfor erstatter ikke grønn, norsk kraft uten videre fossil kraft i EU.
- EUs årlige kraftbehov er dessuten ca. 3500 TWh. Selv en storstilt, norsk vindkraftutbygging (30 TWh?) vil ikke monne stort i klimasammenheng. Hørt om musa som...

Og likevel: Regjeringen har bestemt at det skal lages en nasjonal ramme for vindkraft på land i Norge. NVE vil fremlegge en slik plan på nyåret 2019 og ser et «mulighetsrom» på 30 TWh mot 2030. Da snakker vi om tusenvis av svære vindturbiner over hele landet, med naturinngrep du neppe kan forestille deg.

Vil vi virkelig dette?

Støyplagene fra vindturbinene

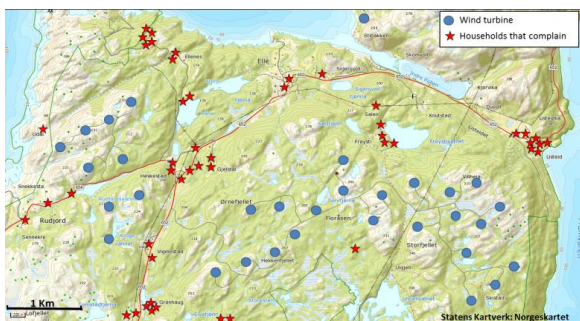
Ved 8 m/s vind støyer en vindturbin i navhøyde like sterkt som en motorsag.

Den lavfrekvente delen av støyen (basslyden) når lengst. Den kan være svært plagsom på flere kilometers avstand. Støyens styrke varierer også ofte syklisk og det gjør den ekstra plagsom.

På Lista beskriver naboene støyen som et fly som aldri lander eller en trailer på tomgang utenfor huset. Vindkraftnaboer over hele verden forteller om ødelagt nattesøvn og mange andre helseplager.

I mange land forskes det på støy fra vindkraft, men ikke i Norge. Her er turbinstøy lite påaktet av myndighetene og, forståelig nok, ikke særlig omtalt av utbyggerne. Dette trass i at i vår kupert topografi er støyproblemene større enn i de fleste andre land.

For mange vil støyen være et problem man må leve med resten av livet. En helseundersøkelse på Lista i 2015 viser at på en kilometers avstand fra vindkraftverket opplever 2/3 av naboene støyen som plagsom.

Lista: Stjernene viser naboer som har klaget på støyen

Ingen ønsker vel å måtte leve med slik støy? Da bør vi heller ikke forvente at andre skal gjøre det!

Manglende lønnsomhet

Vindkraftutbygging er hittil avhengig av store subsidier.

I Norge kalles subsidiene for el-sertifikater. Utbyggerne av fornybar kraft, herunder vindkraft, får tildelt et antall sertifikater i henhold til produsert strøm. Forbrukerne betaler for el-sertifikatene. Ordningen opphører ved utløpet av 2021 for nye anlegg. For anlegg som er i drift på dette tidspunkt løper subsidiene i 15 år.

Vindkraft har vært en dårlig investering for norske kraftselskaper og har påført dem store tap de siste årene. Det er vel derfor ingen vindkraftprosjekter etter 2015 er blitt fullfinansiert av norsk kapital – og at all ny vindindustri i dag blir 100 % finansiert av utenlandske investorer. Det som nå skjer, er et salg av Norge uten sidestykke i moderne norsk historie.

NVE har beregnet kostnadene til subsidier under sertifikatordningen til ca. 40 milliarder kroner. Fosen alene utløser sertifikater for ca. 7 milliarder av skattebetalernes penger. I tillegg kommer investeringer i kraftnett til ca. 6 milliarder for å fremføre kraften, noe forbrukerne betaler gjennom nettleien.

Vindkraftbransjen påstår nå at norsk vindkraft snart vil bli lønnsom selv uten subsidier. Sannheten er at i et samfunnsøkonomisk perspektiv er den katastrofalt ulønnsom! Da regner vi bl. a. inn elementer som naturødeleggelser, tap av økosystemtjenester, nye subsidieformer (f. eks. garantier fra GIEK), kostnader til kraftnett og tvilsom klimaeffekt.

Men likevel: Mer skal det bygges...

Vindkraft er industri som forbruker natur

Ca. 100 vindkonsesjoner er gitt våren 2018.

Det kan medføre inntil:

- 2000 km veier, ofte 10 meter brede, med sprengte skjæringer og store massefyllinger. Jfr. avstand luftlinje Oslo–Nordkapp: 1400 km
- 1600 km² natur påvirket av støy som begrenser boligbygging og gjør friluftsliv uinteressant. Til sammenligning: Vestfold fylke er 2220 km².
- Et visuelt påvirket område stort som ett av våre største fylker.
- 100.000 tonn ikke-resirkulerbar kompositt når brukte turbinvinger skal destrueres. Tilsvarende en kjede av 14 fots plastbåter Oslo - Nordkapp og tilbake.

Mange flere konsesjoner kommer, bl. a. som følge av nasjonal ramme for vindkraft. Våre etterkommere vil dømme oss hardt for dette enorme forbruket av vår vakre og dyrebare natur!

Hans Børli beskriver den sorgen mange føler når natur går tapt:

*Det kommer for meg at det er seint på jorda.
For i fremtiden vil teknikken og mekaniseringen
skru sin jernjomfru sammen og kvele mennesket
langsomt*

La Naturen Leve
<http://lanaturenleve/no>

